

УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

«31» 08 2026 р.

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНІВ СВІТУ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	І Транспорт та послуги
Спеціальність:	ІЗ Туризм та рекреація
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Туризм і рекреація
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	ІІІ

Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИК:
Викладач кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

Тетяна ФЕДОРИШИН

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.
в. о. завідувача кафедри

Христина ТЕРЛЕЦЬКА

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Микола ДЕПУТАТ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від «31»серпня 2026 р.

e-mail	tetiana.fedoryshyn@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи 204 каб.
Посилання на сайт	Тетяна ФЕДОРИШИН
Сторінка курсу в СДО	Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів світу

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

«Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів світу»

Курс зосереджено на дослідженні сукупності природно-географічних, історико-культурних, соціально-економічних та інфраструктурних передумов, що формують туристичну привабливість різних країн, макро- та субрегіонів світу. Здобувачі освіти опанують методологію оцінювання рекреаційно-туристичних ресурсів, проаналізують закономірності територіальної концентрації туристичних потоків та дослідять сучасні трансформаційні процеси на глобальному ринку туристичних послуг через реалізацію принципів сталого розвитку.

Мета дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти комплексної системи знань щодо геопросторової організації світових туристичних ресурсів, а також розвиток фахових компетентностей з оцінювання, аналізу та моделювання рекреаційного потенціалу країн і регіонів для прийняття ефективних рішень у практичній діяльності на міжнародному туристичному ринку.

Завдання дисципліни: опанувати теоретико-методологічні основи та критерії оцінки рекреаційно-туристичного потенціалу (РТП) територій; здійснити комплексну характеристику туристично-рекреаційних ресурсів провідних макрорегіонів світу; виявити регіональні диспропорції туристичного попиту та специфіку туристичної спеціалізації окремих країн-реципієнтів; дослідити інноваційні стратегії та проблеми раціонального використання рекреаційних ресурсів в умовах глобалізації.

Предмет дисципліни: закономірності формування, просторова диференціація та механізми раціонального використання рекреаційно-туристичного потенціалу в розрізі глобальних туристичних макрорегіонів і країн; територіальна організація рекреаційної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів світу» студенти повинні **знати:**

- сучасні наукові підходи до класифікації, типізації та оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів;
- геопросторову структуру глобального туристичного ринку та ресурсну специфіку найпопулярніших туристичних регіонів;
- закономірності формування географії міжнародного туристичного попиту;
- кореляцію між наявною ресурсною базою території та її профільною туристичною спеціалізацією (основними видами туризму);
- сучасні виклики та перспективи сталого розвитку світового туризму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів світу» студенти повинні **вміти:**

- давати визначення основним поняттям курсу;
- застосовувати методики комплексної оцінки туристично-рекреаційного потенціалу для різних країн та регіонів;
- здійснювати самостійний пошук, систематизацію та аналіз географічної і статистичної інформації з міжнародних профільних баз даних (UNWTO, WTTC тощо) для розробки нових туристичних маршрутів чи продуктів.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ,
 яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни
«Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів світу» (шифри та зміст
 компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП
«Туризм і рекреація» (2025/2026).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
К07. Здатність працювати в міжнародному контексті	ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
К 17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій	ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
К28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці	ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціальнопсихологічна, економічна, техніко-технологічна).
	ПР14. Проявляти повагу до індивідуального культурного різноманіття.
	ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2				
Семестр	3				
Кількість кредитів ЄКТС	6				
Аудиторні навчальні заняття		денна форма		заочна форма	
		1	2	1	2
		семестр	семестр	семестр	семестр
	лекції	22	22	4	4
	семінари	20	20	4	4
Самостійна робота		48	48	82	82
Форма підсумкового контролю	Залік, екзамен				

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РЕКРЕАЦІЙНО ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНІВ СВІТУ»

Пререквізити	Постреквізити
Географія туризму	Організація екскурсійної діяльності

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Перелік тем лекційного матеріалу

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МАКРО- ТА СУБРЕГІОНАЛЬНА ОЦІНКА
РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ**

Тема 1. Рекреаційно-туристичний потенціал як основа туристичної діяльності. Туристичне районування світу. (4 год.)

Рекреація та туризм як соціально-економічні явища. Сутність, структура та складові рекреаційно-туристичного потенціалу. Класифікація туристичних ресурсів. Традиційні, нетрадиційні та інноваційні види туризму. Методологічні підходи UN Tourism до туристичного районування та виділення макрорегіонів світу. Глобальні тенденції розвитку індустрії: трансформація міжнародних туристичних потоків та їхня адаптація до сучасних викликів і криз (безпекових, епідеміологічних, геополітичних).

Питання для самостійного вивчення. Проблема нерівномірності рекреаційно-туристичного освоєння світу (просторова асиметрія глобального туризму). (2 год.) (література 4, 5, 6, 7, 8)

Тема 2. Характеристика рекреаційно-туристичного потенціалу макрорегіонів Світу. (16 год.)

Європейський макрорегіон. Організація рекреаційно-туристичного простору Західної, Південної, Північної та Східної Європи: центри масового та культурно-пізнавального туризму. Вплив європейського індивідуального та культурного різноманіття на формування екскурсійних програм.

Азійсько-Тихоокеанський макрорегіон. Специфіка природних та історико-культурних ресурсів субрегіонів (Східна, Південно-Східна, Південна Азія, Океанія). Контрастність організації туристичного простору: від інноваційних мегаполісів до островних рекреаційних систем.

Американський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси та національні парки Північної Америки як приклад територіальної організації екотуризму. Історико-культурний потенціал Центральної та Південної Америки (спадщина доколумбових цивілізацій). Туристичне районування Карибського басейну та особливості експлуатації його рекреаційно-туристичного потенціалу.

Близькосхідний макрорегіон. Аналіз рекреаційно-туристичного потенціалу Близького Сходу. Специфіка створення штучних рекреаційних ресурсів та інфраструктури в умовах аридного клімату.

Африканський макрорегіон. Природно-ресурсний потенціал Африки: сафарі-туризм, національні парки та рекреаційні зони узбережжя. Дисбаланс між африканськими субрегіонами щодо розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу. Бар'єри та перспективи залучення ресурсів Африки в глобальний туристичний простір.

Питання для самостійного вивчення. Особливості розробки пропозиції курортного відпочинку в Європі. Потенціал Карибського басейну та проблеми його експлуатації. Релігійний туризм на Близькому Сході: просторова організація паломницьких потоків. Екологічні проблеми та сталий розвиток рекреаційно-туристичних ресурсів Субсахарської Африки. (2 год.) (література 1, 2, 3, 5, 8)

Тема 3. Сталий розвиток рекреаційно-туристичного потенціалу макрорегіонів (2 год.)

Глобальні цілі сталого розвитку (ЦСР) Організації Об'єднаних Націй: сутність та міжнародне партнерство з метою розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу. Впровадження альтернативних методів туризму для збереження рекреаційно-туристичного потенціалу макрорегіону.

Питання для самостійного вивчення. Проблема «овертуризму» (надмірного туризму) в провідних туристичних макрорегіонах: шляхи його мінімізації через розвиток альтернативного туризму (2 год.) (література 4, 7, 8, 9, 10)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЛОКАЛЬНА ОЦІНКА РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ

Тема 4. Рекреаційно-туристичний потенціал країн найпопулярніших туристичних напрямків. (20 год.)

Країни Європейського макрорегіону.

Франція як світовий лідер міжнародного туризму. Аналіз *Іспанії* як центру масового пляжного відпочинку та світова спадщина Каталонії. Оцінка туристичної спеціалізації *Італії*, та її зв'язок зі світовою спадщиною ЮНЕСКО. Оцінка унікального туристичного потенціалу *Фінляндії* як найпопулярнішої країни для зимових подорожей за полярне коло (феномен Лапландії). Інші ключові країни макрорегіону.

Країни Азійсько-Тихоокеанського макрорегіону.

Оцінка туристичного потенціалу *Китаю* як лідера регіону та початкової локації Великого шовкового шляху. Характеристика *Таїланду* як головного центру масового екзотичного і пляжного відпочинку Південно-Східної Азії. Дослідження туристичної спеціалізації *Японії*, як унікального поєднання автентичних традицій та інновацій на східному рубежі торговельних маршрутів. Інші ключові країни макрорегіону.

Американський макрорегіон.

Аналіз туристичного потенціалу *США* як лідера регіону з розвиненим урбаністичним туризмом, індустрією розваг та мережею національних парків. Оцінка рекреаційних ресурсів *Мексики* (масовий пляжний відпочинок та унікальна спадщина доколумбових цивілізацій). Характеристика *Домініканської Республіки* як головного центру острівної рекреації Карибського басейну. Туристичний простір *Бразилії* у сфері масштабного подієвого туризму та екопотенціалу Амазонії. Інші ключові країни макрорегіону.

Близькосхідний макрорегіон.

Саудівська Аравія як абсолютний лідер регіону: від головного центру світового релігійного туризму (феномен Хаджу) до масштабної туристичної трансформації (мегапроекти програми Vision 2030). Аналіз *Об'єднаних Арабських Еміратів (ОАЕ)* як світового хабу ділового, шопінг-туризму та інноваційної індустрії розваг (на прикладі Дубая). Оцінка унікального туристичного потенціалу *Ізраїлю* та *Йорданії* як центрів сакрального туризму світового значення та лікувально-оздоровчої рекреації (феномен Мертвого моря). Інші ключові країни макрорегіону.

Африканський макрорегіон.

Марокко як лідер міжнародного туризму на континенті: поєднання самобутньої

арабо-берберської спадщини імперських міст (Марракеш, Фес) з курортною рекреацією на узбережжі Атлантики та Середземного моря. Аналіз *Південно-Африканської Республіки (ПАР)* як головного туристичного центру Субсахарської Африки: розвиток ділового, пригодницького, винного туризму та феномен національних парків світового рівня (парк Крюгера). Оцінка туристичної спеціалізації *Тунісу*, та її зв'язок із розвитком масового доступного пляжного відпочинку, центрів таласотерапії та культурно-пізнавальних маршрутів Сахарою і пам'ятками античності (Карфаген). Інші ключові країни макрорегіону.

Питання для самостійного вивчення. Рекреаційно-туристичний потенціал європейських мікродержав (Монако, Андорра, Ватикан) та особливості їхньої інтеграції у європейський туристичний простір. Перспективи розвитку та популяризації міжнародного транскордонного маршруту «Туризм Шовкового шляху» на світовому ринку. Релігійний туризм на Близькому Сході: країни, залучені до організації та обслуговування паломницьких потоків. (2 год.) (література 1, 2, 3, 5, 10)

Тема 5. Міжкультурна комунікація та етика використання рекреаційно-туристичного потенціалу в умовах глобалізації (2 год.)

Професійна іншомовна комунікація та подолання мовних бар'єрів у міжнародному туризмі. Культурне та індивідуальне різноманіття макрорегіонів як ключовий фактор формування туристичного продукту.

Питання для самостійного вивчення. Аналіз культурних конфліктів у міжнародному туризмі та альтернативні методи їх вирішення (на прикладі взаємодії європейських туристів та країн Близькосхідного і Азійського макрорегіонів). (2 год.) (література 2, 5, 8, 9, 10)

Зміст семінарських занять

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Рекреаційно-туристичний потенціал як основа туристичної діяльності. Туристичне районування світу. (2 год.)

Заняття 1. *Міжнародні інтеграційні туристичні проєкти.* (2 год.)

1. Міжконтинентальні історико-культурні проєкти.
2. Сертифіковані культурні маршрути міжнародних організацій (на прикладі Ради Європи).
3. Міждержавні макрорегіональні альянси (спільні туристичні бренди, єдині візові простори).

Тема 2. Характеристика рекреаційно-туристичного потенціалу макрорегіонів Світу. (18 год.)

Заняття 2. *Ландшафтно-рекреаційний потенціал макрорегіонів світу.* (2 год.)

1. Гірські ландшафтні системи: субрегіони-лідери за розвитком напрямку.
2. Каньйонні та ерозійні ландшафти: регіональні центри тяжіння туристів та особливості їх інфраструктурного облаштування.

3. Макрорегіони із найвищою концентрацією бальнеологічних і геотуристських ресурсів, їхня ролі у формуванні лікувально-оздоровчого туризму.
4. Острівні рекреаційні системи: регіони-лідери на глобальному ринку екзотичного та пляжного мас-маркету.

*Заняття 3. Матеріальна історико-культурна спадщина
макрорегіонів світу. (2 год.)*

1. Субрегіони-лідери за кількістю збережених артефактів античної та доколумбової епох.
2. Субрегіони з найбільшою концентрацією монументальних релігійних споруд, масштаби туристичних потоків (паломництво та пізнавальний туризм).
3. Світові музейні та галерейні комплекси (як сховища матеріальної спадщини): макрорегіони-лідери на глобальному ринку музейного туризму.

*Заняття 4. Нематеріальна історико-культурна спадщина
макрорегіонів світу. (2 год.)*

1. Поняття нематеріальної культурної спадщини (за критеріями ЮНЕСКО), її роль у формуванні автентичних туристичних пропозицій.
2. Відмінності об'єктів нематеріальної спадщини Європейського, Азійсько-Тихоокеанського та Американського макрорегіонів.
3. Ризики надмірної комерціалізації та втрати автентичності культурних практик в умовах масового туризму.

Заняття 5. Гастрономічний потенціал регіонів світу. (2 год.)

1. Традиційні локації дегустаційного туризму («Старий світ»).
2. Інноваційний гастротуризм («Новий світ»).
3. Сертифіковані «Винні та гастрономічні шляхи».
4. Агротуризм та концепція «Farm-to-table».

*Заняття 6. Штучні локації: формування туристичних магнітів на територіях з
обмеженим ресурсним потенціалом. (2 год.)*

1. Економічна доцільність та стратегії перетворення географічно або кліматично непривабливих (депресивних) територій на конкурентоспроможні туристичні регіони.
2. Трансформації безводних пустель у світові столиці гемблінгу, шоу-бізнесу та неонової архітектури.
3. Феномен перетворення непридатних для сільського господарства болотистих місцевостей на світові столиці сімейного туризму.

*Заняття 7. «Темний» (меморіальний) туризм у контексті збереження історичної
пам'яті макрорегіонів. (2 год.)*

1. Етичні межі комерціалізації місць катастроф та рекомендації щодо кодексу поведінки туриста на меморіальних об'єктах.
2. Європейський досвід меморіалізації місць трагедій (музеї пам'яті Другої світової війни) та їх перетворення на об'єкти історико-пізнавального туризму.
3. Об'єкти «темного» туризму в Азійському макрорегіоні.
4. Чорнобильська зона відчуження як унікальний світовий прецедент постапокаліптичного та радіоекологічного туризму.

Заняття 8. *Доповідь-презентація на тему «Кінотуризм як рушій розвитку туристичного макрорегіону» (за вибором студента)»* (2 год.)

1. Успішні приклади трансформації локацій після кінозйомок в межах обраного макрорегіону.
2. Економічний ефект від притоку кінотуристів для місцевих громад та суміжних галузей.
3. Інфраструктурне забезпечення водних шляхів для обслуговування міжнародних круїзних маршрутів, поромних переправ.

Заняття 9. *Сфера логістики та її вплив на розвиток рекреаційно-туристичного потенціалу.* (2 год.)

1. Авіаційний транспорт як основа міжконтинентального масового туризму. Аналіз просторового розподілу глобальних пасажиропотоків.
2. Гнучкість автомобільного транспорту у забезпеченні логістики «останньої милі», розвитку транзитних транспортних коридорів та інфраструктури для автотуризму.
3. Конкурентні переваги залізничних перевезень у туристичному просторі.
4. Роль локального еко транспорту (канатні та фунікулерні дороги, мережі мікромобільності, електробуси) в управлінні рекреаційним навантаженням.

Заняття 10. *Вплив глобальних викликів на розвиток регіонального рекреаційно-туристичного потенціалу.* (2 год.)

1. Зони військових та терористичних конфліктів. Вплив безпекових криз на трансформацію міжнародних туристичних потоків.
2. Роль геополітичних факторів у формуванні туристичного продукту.
3. Наслідки епідеміологічних викликів для функціонування індустрії туризму.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Рекреаційно-туристичний потенціал країн найпопулярніших туристичних напрямків. (10 год.)

Заняття 11. *Туристична привабливість Туреччини (2 год.)*

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Туреччини.
2. Подієві туристичні ресурси Туреччини, сувенірна продукція.
3. Національна кухня Туреччини як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 12. *Туристична привабливість Єгипту (2 год.)*

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Єгипту.
2. Подієві туристичні ресурси Єгипту, сувенірна продукція.
3. Національна кухня Єгипту як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 13. *Туристична привабливість Греції (2 год.)*

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Греції.
2. Подієві туристичні ресурси Греції, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
3. Національна кухня Греції як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 14. Туристична привабливість Чорногорії (2 год.)

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту Чорногорії.
2. Подієві туристичні ресурси Чорногорії, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
3. Національна кухня Чорногорії як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 15. Туристична привабливість США (2 год.)

1. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту США.
2. Подієві туристичні ресурси США, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
3. Національна кухня США як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 16. Доповідь-презентація на тему «Туристична привабливість однієї з країн Північної Європи (за вибором студента)» (2 год.)

1. Рекреаційно-туристичний потенціал обраної країни.
2. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту країни
3. Подієві туристичні ресурси, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
4. Національна кухня як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 17. Доповідь-презентація на тему «Туристична привабливість однієї з країн Південної Європи (за вибором студента)» (2 год.)

4. Рекреаційно-туристичний потенціал обраної країни.
5. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту країни
6. Подієві туристичні ресурси, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
7. Національна кухня як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 18. Доповідь-презентація на тему «Туристична привабливість однієї з країн Східної Європи (за вибором студента)» (2 год.)

1. Рекреаційно-туристичний потенціал обраної країни.
2. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту країни
3. Подієві туристичні ресурси, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
4. Національна кухня як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 19. Доповідь-презентація на тему «Туристична привабливість однієї з країн Океанії (за вибором студента)» (2 год.)

1. Рекреаційно-туристичний потенціал обраної країни.
2. Екскурсійні об'єкти, головні центри туристичного попиту країни
3. Подієві туристичні ресурси, сувенірна продукція, місцеві звичаї і традиції.
4. Національна кухня як елемент туристичного іміджу країни.

Заняття 20. Доповідь-презентація на тему «Лінгвокультурний вимір туризму: державна та іноземні мови як інструмент капіталізації туристичного потенціалу» (2 год.)

1. Роль англійської мови як універсального інструменту управління міжнародними

туристичними потоками.

2. Адаптація туристичного продукту (екскурсій, маркетингових кампаній) під специфічні мовні ринки задля уникнення культурних конфліктів.
3. Значення державної мови у збереженні національної ідентичності в туризмі, створенні автентичного продукту та формуванні єдиної стандартизованої професійної термінології.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	164
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	44	8
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	2	50
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	40	96
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	10

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

«Положення про систему забезпечення академічної доброчесності» закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

«Політика використання штучного інтелекту» визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності» містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У

разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#). Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни «Рекреаційно-туристичний потенціал країн і регіонів світу» студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	Вступ до індустрії подорожей та туризму: Паспорт на світовий курс - Глобальне партнерство у галузі подорожей та туризму (GTTP)	Тема 1.
2.	Understanding Travel and Tourism. Розуміння подорожей та туризму	Тема 1.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця у сфері J «Транспорт та послуги»

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	Інтерактивні лекції, семінарські заняття, просторовий аналіз рекреаційних систем, самостійне проходження фахових міжнародних онлайн-курсів.	Усне опитування на семінарах, результати тестування в системі дистанційного навчання (або Kahoot-вікторин), підтвердження проходження онлайн-

		курсу (сертифікат).
ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	Самостійна робота з аналізу статистичних даних, кейс-метода (розгляд туристичних локацій), проблемно-пошукові дискусії, моделювання туристичних маршрутів.	Захист індивідуального або групового проєкту (презентація), вирішення ситуативних кейсів.
ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціальнопсихологічна, економічна, техніко-технологічна).	Інтерактивні лекції, метод кейсів (аналіз діяльності реальних туристичних підприємств).	Усне опитування на семінарських заняттях, оцінювання розв'язання комплексних бізнес-кейсів.
ПР14. Проявляти повагу до індивідуального культурного різноманіття.	Метод кейсів (аналіз крос-культурних особливостей прийому туристів у різних макрорегіонах), дискусії щодо етики туризму та збереження нематеріальної спадщини, розгляд конфліктних ситуацій у міжкультурній комунікації.	Оцінювання доповідей-презентацій (з точки зору висвітлення місцевих звичаїв, традицій та релігійних особливостей країн), участь у семінарських дискусіях.
ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.	Дискусійні методи (круглі столи, дебати), групова робота над розробкою альтернативних видів туризму (екотуризм, сталий туризм).	Взаємооцінювання під час групової (командної) роботи, оцінювання участі в дискусіях, захист проєктів з розробки альтернативних туристичних рішень.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Рекреаційно-туристичний потенціал регіонів світу» необхідно:

1. мультимедійний проектор та екран для візуалізації навчального матеріалу, демонстрації картографічних, статистичних, графічних та ілюстративних матеріалів;
2. політична карти світу, туристичних регіонів і окремих країн, що забезпечують просторовий аналіз туристично-рекреаційних ресурсів та напрямів туристичних потоків;
3. географічні глобуси для формування просторового уявлення про географічне положення, природні умови та особливості розміщення туристичних регіонів;
4. географічні атласи та контурні карти для виконання картографічних і практичних завдань;
5. ілюстративні та аудіовізуальні матеріали (фотографії, презентації, відеоматеріали) для характеристики природних, історико-культурних та соціально-економічних туристичних ресурсів;
6. комп'ютерне обладнання та доступ до мережі Інтернет для роботи з електронними картами, геоінформаційними ресурсами, статистичними базами даних та сучасними цифровими інформаційними ресурсами;
7. навчальну, навчально-методичну та наукову літературу відповідно до змісту дисципліни;
8. інший дидактичний та навчально-методичний матеріал, необхідний для проведення лекційних, семінарських і самостійних занять.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять. **Критерії оцінювання:**

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в». До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу. Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю. Шкала оцінювання знань за ЄКТС: Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІ

Основна література:

1. Аніпко Н. П. Туристичне країнознавство. Західна та Північна Європа : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 236 с. URL: <https://www.scribd.com/document/721094776/H-132-Аніпко-Н-П-Туристичне-країнознавство-Західна-Європа-15-12-2022-1-2> (дата звернення: 31.08.2026).
2. Єремєєва І.А. Теоретичне країнознавство : підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с.
3. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібн. Львів: ННБК «АТБ». 2022. 200 с.
4. Паньків Н. Туристичне ресурсознавство : навч. посіб. Львів : Український бестселер, 2011. 238 с.
5. Стафійчук В. І. Туристичне країнознавство : навч. посіб. / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. Стереотип. вид. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2025. 808 с.
6. Топчієв О. Г. Принципи і методи кваліметричної оцінки рекреаційно-туристичного потенціалу / О. Г. Топчієв, В. А. Сич, В. В. Яворська, К. В. Коломієць // Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки. 2022. Т. 27, вип. 1(40). С. 114–129. DOI: [https://doi.org/10.18524/2303-9914.2022.1\(40\).257537](https://doi.org/10.18524/2303-9914.2022.1(40).257537).
7. Чиняк В. Аналіз особливостей функціонування секторів гостинності найбільших туристичних регіонів світу у кризовий період / В. Чиняк, М. Салюк // Географічні аспекти просторової організації території, суспільства та збалансованого природокористування : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Мукачєво, 22–24 трав. 2024 р.). Мукачєво, 2024. С. 39-44.
8. UN Tourism Data Dashboard | Key Indicators/ UN Tourism. URL: <https://www.untourism.int/tourism-data/un-tourism-tourism-dashboard> (дата звернення: 31.08.2026).
9. United Nations. URL: <https://www.un.org> (дата звернення: 31.08.2026).
10. World Travel & Tourism Council. URL: <https://wtcc.org> (дата звернення: 31.08.2026).

Додаткова література:

11. Атлас світу. Київ: Українська картографічна група, 2023.
12. Мандри клуб: Подорожі світом – туристичний портал. URL: <https://mandry.club/krainy/> (дата звернення: 25.08.2026).
13. Сайт туристичного оператора Join up. URL: <https://joinup.ua/uk/strany/turtsiya/> (дата звернення: 25.08.2025).
14. Сайт туристичного оператора Coral Travel. URL: <https://www.coraltravel.ua/> (дата звернення: 25.08.2026).
15. Сайт туристичного оператора Акорд-тур. Автобусні тури в Європу. URL: https://www.accordtour.com/vsi_avtobusni_tury (дата звернення: 25.08.2026).
16. Світ мандрів: Український туристичний портал. URL: <https://travelworld.org.ua/> (дата звернення: 25.08.2026).
17. National Geographic. URL: <https://www.nationalgeographic.com> (дата звернення: 31.08.2026).